

PUHDAS ITÄMERI JOHN NURMINEN SÄÄTIÖ

Fondrapport

2/2013 (19.9.2013)

Läget 31.7.2013	€
Donationer	9,1 MEUR
Använda medel	6,9 MEUR
Förbindelser	2,2 MEUR

Målen för Ett Rent Östersjön-projekten

John Nurminens Stiftelses Ett Rent Östersjön-projekt har två verksamhetsområden: projekt som förebygger eutrofieringen av Östersjön och avser att minska fosforutsläppen samt projektet Tankerskydd, som främjar säkerheten inom oljetankertrafiken i Finska viken. Eutrofieringsprojektet leds av Marjukka Porvari och Tankerskyddsprojektet av Pekka Laaksonen. Sammanlagt nio personer arbetar med projekten och stödåtgärderna för dem, varav två på deltid.

Målet med eutrofieringsprojektet är att minska den mängd fosfor som årligen hamnar i Östersjön med 2 500 ton före utgången av 2015. Eutrofieringsprojektet pågår för närvarande i 11 projektobjekt. I sex objekt har projektet slutförts. Dessutom har John Nurminens stiftelse medverkat i två projekt genom att erbjuda teknisk expertis och genom detta bidragit till minskningen av fosforutsläppen. Målet är att effektivisera fosforavskiljningen vid projektstädernas vattenreningsverk på så sätt att det avloppsvatten som pumpas ut från reningsverket har en fosforhalt på högst 0,5 mg per liter, vilket också är den reningsnivå som rekommenderas av kommissionen för skydd av Östersjöns marina miljö HELCOM.

Projektet Tankerskydd minskar avsevärt risken för en stor tankfartygsolycka på Finska viken genom att utveckla och införa navigeringstjänsten ENSI. Tjänsten förbättrar informationsutbytet mellan fartygets kommandobrygga och sjötrafikledningen samt förbättrar förutsättningarna för framförhållning inom sjötrafikledningen. Sjötrafikledningen får tillgång till fartygens exakta ruttplaner medan tankfartygen får nödvändig ruttspecifik navigeringsinformation via ENSI-portalen. Målet är att tjänsten används av största delen av de oljetankfartyg som trafikerar i Finska viken under 2014. Trafikverket är huvudsamarbetspartner i projektet.

Eutrofieringsprojektet

Investeringsplanerna samt investeringsavtalen mellan stiftelsen och vattenverken för att bygga fosforavskiljningssystem på avloppsreningsverken för städerna Gattjina och Viborg i nordvästra Ryssland är färdiga. Beträffande projektet i Gattjina pågår för närvarande förfarandet för officiell registrering hos de ryska myndigheterna för att få tull- och skattefrihet för utrustningsleveranserna. Projektet i Viborg har försenats något på grund av personbyten och organisationsförändringar vid vattenverket i Viborg. I Gattjina inleds anskaffningen av utrustning hösten 2013 och i Viborg sannolikt i början av 2014. Stiftelsen ansvarar för anskaffningen av utrustning medan vattenverken ansvarar för installations- och byggkostnaderna. Tack vare projekten minskar de årliga fosforutsläppen från Gattjina till Finska viken med 40 ton och från Viborg med 20 ton.

EU:s Östersjöprogram delfinansierar två program som genomförs inom ramen för Ett Rent Östersjön-projektet, PURE och PRESTO, i vilka stiftelsen genomför investeringar som effektiviserar avskiljningen av näringsämnen.

Projektet PURE (Project on Urban Reduction of Eutrophication) gick ut på att förbättra fosforavskiljningen vid vattenreningsverk i Vitryssland, Polen, Lettland och Estland. Projektet har nu slutförts med undantag av staden Brest i Vitryssland, där de investeringar som ska genomföras beviljats förlängning från EU:s Östersjöprogram till september 2013. I september slutförs installationsarbetena på utrustningen vid reningsverket i Brest, och det kemiska fosforavskiljningssystemet testas och tas i drift. I PURE-projektet uppnås en minskning av fosforbelastningen med sammanlagt 300–500 ton om året.

Projektet PRESTO, (Project on Reduction of Eutrophication of the Sea Today) går ut på att investera i en effektiviserad avskiljning av näringsämnen vid avloppsreningsverken i fyra vitryska städer: Grodno, Vitebsk och Molodetjno. Vattenreningsverken undertecknade avtal om utrustningsleveranser sommaren 2013. Byggnadsarbetena och installationen av utrustning på reningsverken inleds hösten 2013 och slutförs under 2014. Enligt preliminära bedömningar minskar projektet fosforbelastningen från reningsverken till vattendragen med upp till 500 ton.

Den totala budgeten för projektet PRESTO är 4,55 miljoner euro, varav 2 miljoner euro investeras i avloppsreningsverk. Största delen av projekten finansieras av EU:s Östersjöprogram: finansieringen täcker 75–90 procent av samarbetspartnernas omkostnader för projektet (beroende på i vilket land samarbetspartnern är verksam). Dessutom stöder Finlands miljöministerium de finländska samarbetspartnerna med ett belopp som täcker största delen av deras egna kostnader.

I maj 2012 beviljade Baltic Sea Action Plan Trust Fund finansiering till stiftelsens och hönsgården Udarniks samprojekt som avser att minska näringsbelastningen från de läckande spillningsbassängerna på gårdens område i Östersjön. En utredning om utveckling av spillningshanteringen på Udarnik, som ligger i Viborgs region, slutfördes 2012. Udarnik byggde en ny spillningsbassäng i området hösten 2012 och har inlett planeringen av två nya spillningsbassänger. Stiftelsen och ägarna till Udarnik utreder nu tillsammans alternativ för att minimera riskerna för läckor i den gamla och de nya spillningsbassängerna i miljön.

De årliga fosforutsläppen på uppskattningsvis 700–2 000 ton från gödselfabriken Fosforit i Kingisepp vid floden Luga i Östersjön bragtes under kontroll efter att fabriken experter byggt ett system för rening av avrinningsvattnet från området i mars 2012. I juni 2012 undertecknade stiftelsen och företaget EuroChem, som äger fabriken, ett avtal om att anlita ett oberoende sakkunnigorgan för att bedöma funktionaliteten av reningsanläggningen och följa upp utvecklingen av fosforutsläppen i floden Luga. Till uppgiften utsågs sommaren 2013 det internationella konsultbolaget Atkins, som inleder sitt arbete i september 2013. Stiftelsen följer upp Atkins arbete genom att delta i de möten där det praktiska genomförandet av arbetet planeras och arbetets resultat rapporteras.

Oroad för fosforläckaget i Kingisepp lät stiftelsen konsultbolaget Pöyry våren 2013 göra en utredning om riskobjekt inom gödselmedelsindustrin i Östersjöområdet. Utredningen var avsedd som bakgrundsmaterial för HELCOM:s möte i juni 2013, som behandlade utsläpp från gödselmedelindustrin i Östersjön.

Projektet Tankerskydd

Den slutliga ägaren av navigeringstjänsten ENSI (Enhanced Navigation Support Information), som utvecklats inom projektet, är Trafikverket, som också ansvarar för genomförandet och den fortsatta utvecklingen av tjänsten. John Nurminens Stiftelses roll i projektet är att leda kravspecifikationsarbetet för ENSI och att föra samman olika aktörer för att snabba upp utarbetandet och införandet av tjänsten.

Pilotanvändningen av ENSI-tjänsten har fortsatt under våren 2013 och pilotprojektet omfattar nu alla tankrar hos Neste Shipping. Dessutom har stiftelsen fått kontakter med rederier och andra aktörer, programmerat ruttkonverteraren samt förberett material och instruktioner för en mer omfattande ibruktagnig av tjänsten. Införandet av tjänsten kommer att fortsätta 2014.

Anskaffning av medel

Ett Rent Östersjön-projekten finansieras med privata donationer och offentligt stöd.

Av huvudsamarbetspartnerna har Kuusakoski fortsatt sitt stöd till Ett Rent Östersjön-projekten. Stiftelsen har också avtalat med Onninen om en tvåårig fortsättning på samarbetet. Nya Nyckelsponsorer är Pro Sail Magazine, Steam Communications och Edrington Sweden.

31.7.2013 hade stiftelsen samlat in sammanlagt cirka 9,1 miljoner euro, av vilka cirka 6,9 miljoner euro har använts för genomförande av projekt. Mängden förbindelser, dvs. det belopp som har reserverats för pågående och planerade projekt är 2,2 miljoner euro. Det belopp som är reserverat för förbindelserna är beroende av projekttidtabellerna. Enligt styrelsens beslut får de beviljade förbindelserna inte överskrida de insamlade medlen.

John Nurminens Stiftelses styrelse har beslutat att arbetet fortsätter efter 2015. För närvarande insamlas medel för att uppnå den återstående andelen på 400 fosforton av den minskning på totalt 2 500 fosforton som man hade som mål i eutrofieringsprojekten samt för att identifiera nya projektobjekt. Det uppskattade behovet av finansiering är cirka 3 miljoner euro, och beloppet kan preciseras först efter att projektobjekten har identifierats. Dessutom insamlas medel för kostnaderna för drifttagning av tjänsten ENSI inom ramen för projektet Tankerskydd. Dessa kostnader utgör cirka 200 000 euro.

Erik Båsk
Ombud
John Nurminens Stiftelse